

Toelichting op het geluidbeleid van de gemeente Lelystad en de wet- en regelgeving

(Een beknopte uitleg over het gemeentelijk geluidbeleid en de wet- en regelgeving in het kader van het dienstverleningshandvest c.q. het contract van de gemeente Lelystad)

Opgesteld door:

Ing. P.M. Bakker
Gemeente Lelystad, afdeling Beleid
Maart 2011

Datum:

Inhoudsopgave

1. Aanleiding.....	3
2. Wettelijk kader.....	4
2.1. Geluidzones langs wegen	4
2.2. Geluidsgevoelige bestemmingen	4
2.3. Niet geluidsgevoelige bestemmingen.....	4
2.4. Bepalen geluidsbelasting op geluidsgevoelige bestemmingen.....	5
2.4.1. Aftrek artikel 110g Wet geluidhinder.....	5
2.5. Toetsingsmomenten aan gestelde grenswaarden	6
2.5.1. Voorkeursgrenswaarde	6
2.5.2. Reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder	6
2.5.3. Beleid.....	7
3. Gemeentelijk geluidbeleid	8
3.1. Hogere grenswaarden en Zonebeheer	8
3.2. Geluidbeleid Lelystad 2010-2015.....	9
4. Nawoord	10
Bijlage 1 (Overzicht reeds verleende hogere grenswaarden).....	11
Bijlage 2 (Illustratie geluidcontouren geluidbeleid Lelystad)	12

1. Aanleiding

In de gemeenteraadsvergadering van 25 januari 2011 is het nieuwe geluidbeleid Lelystad 2010-2015 (B10-06567) vastgesteld. Ten aanzien van het nieuwe geluidbeleid was ook een amendement ingediend door PvdA. Doormiddel van het amendement verzocht de PvdA om een duidelijke en begrijpelijke beschrijving van de regels rondom verkeersgeluid, inclusief een transparante opsomming van locaties met afwijkende grenswaardes (hogere grenswaarden). Deze beschrijving maakt onderdeel uit van het dienstverleningshandvest c.q. het contract van gemeente Lelystad.

Daarnaast dient er ook een stappenplan te worden opgenomen met wat de inwoners kunnen doen bij het ervaren van verkeersgeluidsoverlast en wat de inwoners daarbij mogen verwachten van de gemeente. Betreffend amendement is aangenomen in de raadsvergadering van 25 januari 2011.

De onderhavige rapportage (toelichting) dient als uitwerking op het aangenomen amendement en zal onderdeel uitmaken van het dienstverleningshandvest c.q. het contract van Lelystad. In deze rapportage is uitleg gegeven ten aanzien van het gemeentelijk geluidbeleid en de wet- en regelgeving.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste wettelijke punten weergegeven zoals gesteld in de Wet geluidhinder (Wgh) en het Reken- en meetvoorschrift 2006. Daarnaast is ook verwezen naar het gemeentelijk geluidbeleid.

2.1. Geluidzones langs wegen

In de Wgh zijn in artikel 74 de geluidzones langs wegen vastgesteld. Binnen de vastgestelde geluidzones zijn de regels van de Wgh van toepassing. Buiten deze geluidzones is de Wgh niet van toepassing. In onderstaande tabel 1 is een overzicht gegeven van de gehanteerde zones overeenkomstig artikel 74 van de Wgh. Wegen gelegen binnen een woonerf of wegen met een maximum snelheid van 30 km/uur vallen buiten de werkingssfeer van de Wgh.

Tabel 1 (zones langs wegen)

Aantal rijstroken	Breedte van de geluidszone (meter)	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
1 of 2	200	250
3 of 4	350	400
5 of meer	350	600

De zone strekt zich uit aan weerszijden van de weg gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook.

2.2. Geluidsgevoelige bestemmingen

Toetsing van de grenswaarden zoals gesteld in de Wgh of in het gemeentelijk beleid vinden plaats bij geluidsgevoelige bestemmingen gelegen binnen de geluidzone. De definitie van geluidsgevoelige bestemmingen is geregeld in artikel 1 en 87b van de Wgh. Onderstaand is een opsomming gegeven van geluidsgevoelige bestemmingen. Daarbij kan worden opgemerkt dat recreatiewoningen, ondanks dat deze zich niet onderscheiden in bouwtechnische zin van 'gewone' woningen niet worden aangemerkt als zijnde geluidsgevoelig.

Overzicht van geluidsgevoelige bestemmingen:

- woningen;
- onderwijsgebouwen;
- ziekenhuizen en verpleeghuizen;
- bij algemene maatregel van bestuur andere aan te wijzen gezondheidszorggebouwen;
- terreinen die behoren bij gebouwen die bestemd zijn in dat gebouw verleende zorg;
- terreinen die behoren bij woonwagendplaatsen;

2.3. Niet geluidsgevoelige bestemmingen

Voor andere objecten dan geluidsgevoelige bestemmingen die liggen binnen de geluidzone, geldt geen wettelijke normering voor de toegestane geluidbelasting. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft echter in een aantal uitspraken aangegeven dat het akoestisch onderzoek ook inzicht moet geven in de geluidbelasting bij deze niet-geluidsgevoelige bestemmingen.

In het akoestisch onderzoek moet daarom worden nagegaan in hoeverre de geluidssituatie ter plaatse door de wijziging van de weg verslechtert, en of er sprake is van zodanige hinder ten gevolge van de wijziging van de weg dat maatregelen nodig zijn. Daar het in de onderhavige situatie handelt om een saneringssituatie en er geen wijzigingen aan de weg worden aangebracht is de geluidbelasting op niet geluidsgevoelige bestemmingen verder niet onderzocht.

2.4. Bepalen geluidbelasting op geluidsgevoelige bestemmingen

Voor geluidsgevoelige bestemmingen gelegen binnen de geluidzone van een weg dient voor toetsing (indien toetsing noodzakelijk is) aan de gestelde grenswaarden de gevelbelasting te worden berekend. Deze berekening dient plaats te vinden overeenkomstig het Reken- en meetvoorschrift 2006 (RMV 2006). Op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder wordt onder geluidbelasting vanwege een weg verstaan de L_{den} -waarde van het equivalente geluidniveau in dB. Hierbij wordt een correctie uitgevoerd voor de periode van de dag. De geluidbelasting wordt berekend als het gemiddelde van een geheel jaar. Overeenkomstig artikel 1 van de Wet geluidhinder wordt onder de L_{den} -waarde verstaan het energetisch en naar de tijdsduur van de beoordelingsperiode gemiddelde van de volgende drie waarden:

- het equivalente geluidniveau gedurende de dagperiode (van 7.00 uur tot 19.00 uur)
- het equivalente geluidniveau gedurende de avondperiode (van 19.00 uur tot 23.00 uur) vermeerderd met 5 dB
- het equivalente geluidniveau gedurende de nachtperiode (van 23.00 uur tot 7.00 uur) vermeerderd met 10 dB.

Voor scholen en medische kleuterdagverblijven wordt alleen uitgegaan van de geluidbelasting gedurende de etmaalperiode(n) waarin ze geopend zijn (art. 1b, Wet geluidhinder).

Het bepalen van de geluidbelasting op de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen gebeurt door middel van akoestische computermodellen (Geomilieu/Geonoise) en niet op basis van geluidsmetingen. De wetgever heeft dit zo bepaald om te komen tot een landelijke uniformiteit aangezien bij het meten van geluid de meteorologische omstandigheden nooit hetzelfde zijn en dit kan leiden tot resultaten die afhankelijk zijn van de locatie.

In de akoestische computermodellen wordt onder andere rekening gehouden met de verkeersintensiteiten (op basis van telgegevens en/of het verkeersmodel), snelheidsregime, type asfalt, aftrek art. 110g Wgh, terreinkenmerken (aanwezigheid van geluidschermen, bestrating e.d.) etc.. De betreffende uitgangspunten dienen goed te zijn gerapporteerd in de akoestische rapportage.

2.4.1. Aftrek artikel 110g Wet geluidhinder

Het beleid van de Nederlandse overheid en de Europese Unie (EU) is erop gericht om de geluidemissie van het verkeer te verminderen. Dit wordt bereikt door steeds strengere eisen te stellen aan de geluidemissies van voertuigen en banden (in EU-verband), en door onderzoek naar stillere wegdekverhardingen te stimuleren (door de Nederlandse overheid). In de Wet geluidhinder is in artikel 110g de mogelijkheid geboden om hierop te anticiperen in het geluidonderzoek, aangezien in het geluidonderzoek de toekomstige geluidbelastingen maatgevend zijn. In het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder (RMV 2006) is nader aangegeven hoe hiermee omgegaan moet worden.

In het RMV 2006 is geregeld dat, voor zover er geen sprake is van specifieke omstandigheden, de berekende geluidbelasting verminderd moet worden met de aftrek ex artikel 110g van de Wgh alvorens toetsing aan de wettelijke grenswaarden plaatsvindt. De hoogte van deze aftrek is geregeld in artikel 3.6 van het RMV 2006:

- 2 dB voor wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt;
- 5 dB voor de overige wegen;
- 0 dB bij de bepaling van de geluidwering van de gevel.

Voor toetsing aan de grenswaarden wordt de aftrek artikel 110g van de Wgh toegepast.

2.5. Toetsingsmomenten aan gestelde grenswaarden

De Wgh kent verschillende verplichte toetsingsmomenten waarop de geluidbelasting op de gevel moet worden getoetst. In de volgende paragrafen zal uitleg worden gegeven ten aanzien van de voorkeursgrenswaarde, reconstructie en het gemeentelijk geluidbeleid.

2.5.1. Voorkeursgrenswaarde

De voorkeursgrenswaarde is in artikel 82 van de Wgh vastgelegd en bedraagt 48 dB. Dit is de geluidsbelasting die altijd toelaatbaar is op de gevel van een geluidgevoelige bestemming. Toetsing aan de voorkeursgrenswaarde geschied normaliter altijd in de voorbereiding van ruimtelijke plannen. Bij overschrijding van de voorkeursgrenswaarde kan wel gebouwd worden, maar dan alleen met de zogenoemde hogere grenswaarde. In paragraaf 3.1 wordt daar nader op in gegaan.

2.5.2. Reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder

Voor bestaande woningen is volgens de Wgh alleen de noodzaak tot het treffen van geluidreducerende of – werende maatregelen wanneer er sprake is van een reconstructie van een weg (in de zin van de Wgh). Er is sprake van een reconstructie als er fysieke wijzigingen aan een aanwezige weg plaatsvinden, waarbij 10 jaar na gereedkomen de geluidsbelasting met 2 dB of meer toeneemt. Er zal dus altijd onderzoek moeten plaatsvinden om te kunnen vaststellen of er sprake is van reconstructie. Als uit dit onderzoek blijkt dat de geluidsbelasting met 2 dB of meer toeneemt dan geldt de grenswaardenregeling.

Als referentie voor de toetsing of er sprake is van een toename van 2 dB of meer van de geluidbelasting, wordt aangehouden de geluidsbelasting in het jaar voor de fysieke ingreep. Alleen wanneer er in het verleden al eens een maximaal toelaatbare geluidbelasting is ingesteld (hogere grenswaarde), wordt de laagste waarde van de volgende twee waarden als toetsingswaarde aangehouden:

- De geluidsbelasting een jaar voor de fysieke ingreep;
- Een eerdere vastgestelde hogere grenswaarde.

Indien er sprake is van reconstructie in de zin van de Wgh, dan dient er een nader akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd naar mogelijke geluidreducerende of – werende maatregelen.

2.5.3. Beleid

Naast toetsingsmomenten op grond van de Wgh kunnen gemeenten ook zelf beleid opstellen binnen de gestelde kaders van de Wgh. De gemeente Lelystad heeft haar eigen beleidsdocumenten opgesteld. In één van deze documenten is gesteld dat er een toetsing plaats vind in 2015 aan de reeds door de gemeenteraad vastgestelde waarde. In hoofdstuk 3 zal nader worden ingegaan op het beleid van de gemeente Lelystad.

3. Gemeentelijk geluidbeleid

In dit hoofdstuk worden de algemene principes en uitgangspunten beschreven die worden gehanteerd in het gemeentelijke geluidbeleid. Het geluidbeleid omvat de volgende beleidsdocumenten:

- Geluid in Lelystad: Hogere grenswaarden en Zonebeheer. Besluit B06.01806 van 23 januari 2007.
- Geluidbeleid Lelystad 2010-2015. Besluit B10-06567 van 25 januari 2011.

3.1. Hogere grenswaarden en Zonebeheer

Het beleidsdocument hogere grenswaarden en zonebeheer is een beleidsdocument dat betrokken wordt bij ruimtelijke plannen. Een hogere grenswaarde is nodig op het moment van nieuwbouw van woningen als uit akoestisch onderzoek blijkt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt overschreden. Met een hogere grenswaarde is het mogelijk om te gaan bouwen ondanks de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde. In beleidsdocument zijn wel maximum waarden opgenomen. De consequentie van een hogere grenswaarde is dat als er een verandering van de weg plaatsvindt er eerder reden is om geluidwerende maatregelen te treffen dan bij woningen zonder een vastgestelde hogere grenswaarde.

Het volledige beleidsdocument is te vinden op de website van de gemeente Lelystad. Hieronder is een korte samenvatting weergegeven van het beleidsdocument met betrekking tot wegverkeersgeluid. In bijlage 1 is een overzicht gegeven van de reeds verleende hogere grenswaarden.

1. Uitgangspunt voor de gemeente Lelystad is: een bruisend centrum en stillere woongebieden.
2. Voor alle nieuw te bouwen woningen geldt dat deze in principe geen geluidbelasting boven de voorkeursgrenswaarde van 48 dB mogen hebben. Wanneer maatregelen qua uitvoering of financiën echter niet in verhouding staan tot de 'opbrengst' (lees: lagere geluidbelasting), kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld van maximaal 53 dB voor het gebied buiten het stadshart. Voor het stadshart kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld van maximaal 58 dB.
3. De volgorde van handelen bij de bouw van nieuwe woningen is:
  - a. Onderzoek bronmaatregelen, zoals stiller asfalt.
  - b. Onderzoek overdrachtsmaatregelen, zoals wallen en/of schermen.
  - c. Stel een eventuele hogere waarde vast.
4. Bij woningen met een hogere grenswaarde gebouwd na 1 januari 2007 moet tenminste aan één kant van de woning een geluidsluwe buitenruimte zoals tuin of balkon aanwezig zijn
5. Bij woningen met een hogere grenswaarde is het wenselijk de geluidsgevoelige binnenruimten zoals de woonkamer en slaapkamers zoveel mogelijk aan de rustige kant van de woning te realiseren;
6. Wanneer hogere grenswaarden worden toegestaan akoestische en niet akoestische compensatiemaatregelen te treffen;
7. De geluidswaarden bij woningen met en zonder hogere grenswaarden monitoren en handhaven.
8. Het aspect geluid vroegtijdig betrekken in ruimtelijke plannen.

Wettelijk gezien is een Hogere grenswaarden besluit altijd van kracht en geeft een goede bescherming tegen verkeersgeluid.

Indien er sprake is van een reconstructie in de zin van de Wgh (zie ook paragraaf 2.5.2) en er is sprake van een overschrijding van een eerder vastgestelde hoger grenswaarde dan dient de gemeente Lelystad nader akoestisch onderzoek te doen naar geluidreducerende of –werende maatregelen ten einde te voldoen aan de vastgestelde hogere grenswaarde.

3.2. Geluidbeleid Lelystad 2010-2015

Het beleidsdocument Geluidbeleid Lelystad 2010-2015 is een beleidsdocument geldend voor de bestaande woningen langs de buitenring en de radialen van de gemeente Lelystad. Voor bestaande woningen is op grond van de Wet geluidhinder geen noodzaak voor het treffen van geluidwerende maatregelen als er geen sprake is van bijvoorbeeld een reconstructie in de zin van de Wgh. In de Wet geluidhinder is namelijk geen handhavingsmethodiek opgenomen ten aanzien van de verkeersintensiteiten. Hierdoor kan een toename van de geluidbelasting door toenemende verkeersintensiteiten ongehinderd plaatsvinden. Er is derhalve geen wettelijk kader om bij autonome groei van het verkeer geluidreducerende maatregelen te treffen. Dit wordt in den lande ook wel het ‘handhavingsgat’ genoemd.

Met dit beleidsdocument heeft de gemeente Lelystad ervoor gekozen om het woongenot van de inwoners van de gemeente te borgen door een maximumwaarde te hanteren van 58 dB. Met andere woorden de gemeente Lelystad wil niet meer geluid toestaan dan 58 dB op de gevels van de bestaande woningen waarvoor geen hogere waarde is vastgesteld. De gemeente Lelystad is daarmee strenger dan de landelijke regelgeving.

Het volledige beleidsdocument is te vinden op de website van de gemeente Lelystad. Hieronder is een korte samenvatting weergegeven van het beleidsdocument met betrekking tot wegverkeersgeluid.

1. Een maximale verkeersgeluidbelasting te hanteren van 58 dB voor verkeersgeluid voor bestaande bouw langs de buitenring en radialen van Lelystad voor de periode 2010-2015.
2. In 2015 nieuwe metingen en berekeningen uitvoeren ter herijking van de nu vastgestelde waarde.

Indien er sprake is van een reconstructie in de zin van de Wgh en er is sprake van een overschrijding van de vastgestelde waarde van 58 dB voor bestaande bouw langs de buitenring en radialen dan dient de gemeente Lelystad nader akoestisch onderzoek te doen naar geluidreducerende of –werende maatregelen ten einde te voldoen aan de vastgestelde grenswaarde van 58 dB.

In bijlage 2 is een overzicht gegeven van de normeringen op basis van het gemeentelijk geluidbeleid.

4. Nawoord

Met deze toelichting is geprobeerd om meer duidelijkheid te verschaffen in het gemeentelijk geluidbeleid van de gemeente Lelystad en de geldende wet- en regelgeving met betrekking tot geluid. Daarmee is uitvoering gegeven aan het ingediende amendement van de PvdA ten aanzien van het vastgestelde 'Geluidbeleid Lelystad 2010-2015'.

Mocht u naar aanleiding van deze toelichting nog vragen of opmerkingen hebben dan kun u dat doen via de daarvoor gestelde servicenormen, ter attentie van de afdeling beleid.

Bijlage 1 (Overzicht reeds verleende hogere grenswaarden)

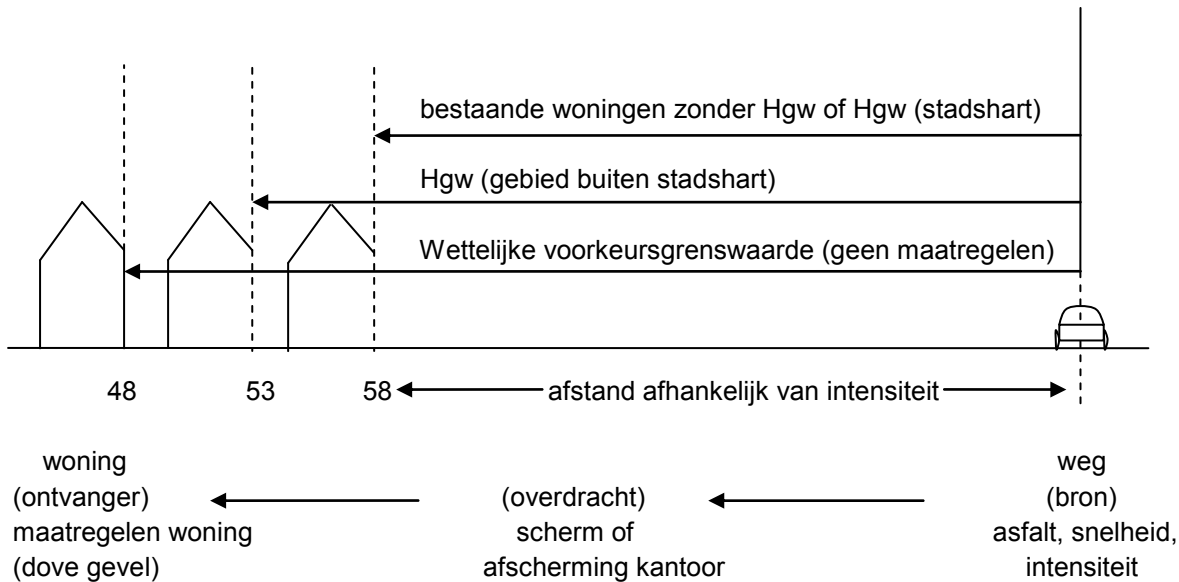

- betreft woningen waarvoor een hogere grenswaarde is vastgesteld ten aanzien van wegverkeer;
- betreft woningen waarvoor een hogere grenswaarde is vastgesteld ten aanzien van railverkeer.

Bijlage 2 (Illustratie geluidcontouren geluidbeleid Lelystad)

In deze bijlage staat een illustratie weergegeven van de geluidcontouren van het geluidbeleid van de gemeente Lelystad.

Contourenoverzicht

De afstanden van de contouren zijn afhankelijk van onder andere de verkeersintensiteiten, het snelheidsregime en de aanwezigheid van eventuele afschermende niet geluidgevoelige bestemmingen of geluidafschermende maatregelen.